

Ş. Sayısı : 66 ya ek

Toprak mahsulleri vergisi hakkında kanun lâyihası ve Muvakkat encümen mazbatası (1/86)

Muvakkat encümen mazbatası

T. B. M. M.

Esas No. 1/86

Karar No. 4

2. VI. 1943

Yüksek Reisliğe

Maliye vekâleti tarafından hazırlanarak İera Vekilleri Heyetinin 14. V. 1943 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Toprak mahsulleri vergisi hakkındaki kanun lâyihasının Adliye, Bütçe, Dahiliye, Gümrük ve inhisarlar, İktisat, Maliye ve Ziraat encümenlerinden seçilecek beşer âzadan müteşekkil bir Muvakkat encümünde tetkiki Umumî Heyetin 21. V. 1943 tarihli toplantısında karar altına alınması üzerine adı geçen lâyihamın Bu encümünde müzakeresi sırasında Hükümet teklifinde vergi mevzuuna alınmamış olan zeytin mahsulünün de Toprak mahsulleri vergisine tabi tutulması karar altına alınmıştır. Zeytin mahsulünün mühim bir kısmının zeytin yağı istihsalinde kullanıldığı ve aynı vergi mevzuuna dahil olan ayçiçeği ve susam mahsulünün de tasirin yapıldığı yerin vaziyetine bakılmaksızın 4040, 4290, 4307 ve 4415 sayılı kanunlarla yüzde on beş nispetinde muamele vergisine tabi tutulduğu ve bundan başka 3780 sayılı Millî korunma kanununun 14 nci maddesine müsteniden 12. XI. 1942 tarihinde meriyet mevkiine konulan 2/18953 sayılı kararnameye tevfiakan bilûmum nebati yağ istihsalinin yüzde on beşine Hükümetçe muayyen fiyatlarla el konduğu gözönünde tutulacak olursa mahsullerinin tasirinden elde ettikleri yağları kendi ihtiyaçlarında kullanan müstahsillerin bu suretle munzam bir mükellefiyete tabi tutulmuş olduğu tezahür eder. Toprak mahsulleri vergisine tabi olup 2/19930 sayılı kararname ile muayyen miktarlarına el konmuş olan hububattan zati ihtiyaçlar için istihsal edilen

unların 3843 sayılı kanununun 10 ncu maddesinin 5 nci fıkrası mucibince muamele vergisinden muaf bulunduğu da mülâhaza edilerek Toprak mahsulleri vergisinden başka munzam mükellefiyetlere tabi olmak bakımından benzer vaziyette olan bu nevi nebati yağlar için aynı şekilde bir muafiyet tesisinin muvafık olacağı neticesine varılmıştır. Munhasıran küçük müstahsili himaye maksadiyle tesis edilmiş olan bu istisnanın tatbikatta her hangi bir suiistimale yol açmamasını temin zmnında zâti ihtiyaçlar için zeytin, susam ve ayçiçeği müstahsilleri tarafından tâsir ettirilecek yağ miktarı vasati bir hesaplama ile başına 60 litre olarak hesap olunmuştur. Ancak buna ait hükümlerin Toprak mahsulleri vergisi kanunundan ziyade 3847 ve 4307 sayılı kanunlara ilâve edilecek ayrı bir metin halinde tanzimi tedvin bakımından daha uygun olacağı bu bapta cereyan eden müzakere neticesinde anlaşılması olmasına mebni bağlı kanun teklifi toprak mahsulleri hakkındaki lâyiha ile birlikte Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Muvakkat En. Rs.

Mardin

R. Erten

Kâtip

Giresun

N. Osten

Aydın

A. Menderes

Çorum

N. Atalay

M. M.

Zonguldak

Ş. Devrin

Antalya

N. E. Sumer

Çankırı

A. İnan

Denizli

N. Küçüka

Diyarbakır	Eskişehir	Gaziantep	Manisa	Niğde	Rize
K. Sedele	İ. Özdamar	C. S. Barlas	H. Sarhan	R. Dolunay	T. B. Balta
Hatay	İçel	İzmir	Sayhan	Siird	Tokad
Gl. E. Durukan	S. Tugay	E. Oran	C. Oral	S. Tuncay	G. Pekel
Kastamonu	Konya	Kocaeli	Trabzon		Trabzon
H. Çelen	S. Çumralı	S. Yargı	F. A. Barutcu		T. Göksel
Kırklareli	Malatya	Malatya	Yozgad		Zonguldak
Z. Akın	O. Taner	M. N. Zabcı	A. Sungur		R. Vardar

MUVAKKAT ENCÜMENİN DEĞİŞTİRİŞİ

3843 ve 4307 numaralı kanunlara ek kanun
lâyihası

MADDE 1. — Zeytin, ayçiçeği ve susam müstahsıllarının fabrika ve tasirhanelerde tasir ettikleri mahsullerinin yağlarından zati ihtiyaçları için aile başına senede altmış litresi 3843 numaralı kanun ile ek ve tadilleri ve 4307 numaralı kanun hükümleri dairesinde alınması lâzımgelen muamele vergisi ile zamlarından muafıdır.

Yukarıda yazılı mahsullerini bir arada istih-sal edenlerin istifade edecekleri muafiyet iki veya üç nevi mahsulün yağında ceman altmış litreyi geçemez. Bu madde gereğince tanınan

muafiyetin tatbik şekilleri Maliye vekâletince tâyin olunur.

MADDE 2. — Bu kanun 3780 sayılı kanunun tatbikına lüzum kalmadığının Hükümetçe ilân edildiği malî yılın hitamında mer'iyetten kal-kar.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini yürüt-meğe Maliye vekili memurdur.